

Otázka: Výkrm skotu

Předmět: Chov skotu

Přidal(a): čaky

Výkrm skotu

Účel:

- produkce hovězího masa

Význam pro lidskou výživu:

- hovězí a telecí maso nízké % tuku, obsahují esenciální kyseliny, obsahují vitamíny (zvláště vitamín B12), dostatečné množství Fe, nízký obsah Na málo slané, maso lehce stravitelné

Výkrmové schopnosti:

- schopnost dosáhnout určitého přírůstku schopnost vyprodukovat kvalitní maso

Hodnocení:

1) průměrný denní přírůstek: $P=a-b/n$

P-přírůstek

a-hmotnost předcházejícího vážení

b-hmotnost posledního vážení

n-počet krmných dnů

2) jateční výtěžnost - %upotřebitelných částí jatečního těla hmotnost opracovaného těla/živá váha zvířete*100

- Bezprostředně po porážce -zvážit (teplý stav)
- % kolísá podle kategorií, dle plemene
- Průměrná výtěžnost 55 % -mléčná plemena

3) složení jatečního těla

- Udává jakost bourání, nebo dělení na jednotlivé části těla, dělá odborník
- Nejhodnotnější části masa: kýta, roštěnec
- Méně vhodný: plec, bok, spodní část těla, končetiny, krk

4) hodnocení masa: chemické složení (obsah tuku, bílkovin, sušiny)

- Fyziologické vlastnosti: barva, vůně, šťavnatost, křehkost

Faktory působící na masnou užitkovost

a) plemenná příslušnost:

- masná plemena na masnou užitkovost, vysoký podíl mastných částí, kvalita masa vysoká výtěžnost, nižší podíl tuku
- mléčná: nedosahuje takové intenzity růstu nízká jateční výtěžnost, nižší kvalita masa vysoká spotřeba krmiv na 1 kg přírůstku

b) věk:

- mladé kusy mají větší intenzitu růstu, přibírají hlavně svalovinu, starší spíše tuk

c) pohlaví:

- samice: nižší intenzita růstu, více tuku, větší spotřeba živin, ale do určitého věku mají jemnější maso
- býci: největší předpoklady, vysoká intenzita růstu, nižší spotřeba živin, maso je méně tučné
- kastráti: speciální chovy ve světě pro speciální kulinářské přepravy, jemné mramorované

d) zdravotní stav: každá nemoc se promítne

e) individualita: každé reaguje jinak

f) výživa a krmení: rozhodující vliv zcela v rukou ošetřovatele

g) ustájení: vliv na přírůstky a délku výkrmu

Způsoby výkrmu

Členění:

- 1) Dle věku: telata, dospělí KS-mladý skot
- 2) Dle pohlaví: jalovice, býk, kastrát
- 3) Dle intenzity: intenzivní, polointenzivní, extenzivní
- 4) Dle ustájení: vazný, volný, stelivoví, bezstelivoví, kombinovaný
- 5) Dle krmiv: pastevní, syntetický, statkovými krmivy, krmné směsky

Výkrm telat

Telecí maso (bílé maso, jemné, dietetické, vhodné pro děti, je velmi drahé)

a) výkrm telat mlékem: pouze 7 týdnů. hmotnost 80 kg na 1 kg přírůstku je potřeba 10 kg

mléka, ekonomicky nevýhodné u nás se nedělá

b) výkrm mléčnou krmnou směsí: od 6 dne až do 100-120 dne stáří, porážková hmotnost 120-150 kg předpoklad 1 kg

c) BABY BEEF: speciální výkrm, mléčná krmná směs s kvalitními krmnými krmivy, porážková hmotnost 250-280 kg

d) výkrm telat masných plemen (rančerský způsob)

- výkrm telat se současným chovem dojnic bez tržní produkce mléka, mléko je určeno jenom telatům
- samice se nedojí většinou na pastvině, předpoklad dobrého růstu je vhodná doba porodu, nejlépe předjaří, po celou dobu výkrmu nedostávají jadrná krmiva, stačí jim mléko a zelená píče, telata dosahují vysokých přírůstků na konci pastevního období dosahují telata živé hmotnosti až 300 kg buď jdou na porážku anebo se dokrmují

Výkrm mladého skotu

a) intenzivní:

- výkrm začíná buď ihned po mlezivové výživě a nebo až ve stáří 6 měsíců (většinou okolo 200kg živé hmotnosti) jsou intenzivně krmeni základem objemné krmivo (kukuřičná siláž)+seno
- +přidáváme jadrná krmiva (ječné a kukuřičné šroty, pokrutiny) +ML a vitamíny
- Porážková hmotnost je kolem 550 kg, denní přírůstek 1-1,20 kg/den
- Stáří při porážce 15-17 měsíců

b) polointenzivní:

- probíhá ve 2 etapách, 1 etapa je extenzivní (většinou pastva +mateřské mléko), 2 etapa intenzivní příkrmování hlavně jadrné krmivo, porážková hmotnost 550 kg ale i větší

c) extenzivní:

- pastva příkrmování senem můžeme použít nějakou siláž, v podzimních měsících příkrm jadrných krmiv

Výkrm volků

- u nás není, výkrm kastrátů, úplně jiné maso (šťavnatější, křehčí, charakteristicky voní)

Způsoby kastrace

- 1) krvavá kastrace: šok pro organismus volci v 1 týdnech nižší přírůstky a vyšší spotřeba krmiva
- 2) nekrvavá kastrace: hormonální, pozvolnější vliv na organismus nedochází k výkyvu ani v přírůstcích a ve spotřebě krmiva, dlouhodobá

Výkrm jalovic

- u nás se jalovice nevykrmují, které nemohou jít do chovu(vyřazení)

Kontrola růstu

- Vážením
 - **Individuální**-nejpřesnější
 - **Skupinové**-vypočte se průměr
- Nebo namátkově: dohad náhodné 2-3 kusy a min 1*ročně
- Mělo by se opakovat ve stejném časovém období (na začátku měsíce, nebo na konci)
- Ve stejnou denní dobu, pokud možno ve stejném pořadí
- Před vážením by se nemělo krmit, minimálně napájet
- Vypočítáváme průměrný denní přírůstek, porovnáme ho s plánovaným denním přírůstkem a uděláme nějaké opatření